

Na osnovu člana 43 Statuta Planinarskog saveza Srbije Upravni odbor
Planinarskog saveza Srbije na svojoj sednici održanoj u
Beogradu 27. oktobra 1994, donosi

PRAVILNIK

Gorske službe spasavanja Planinarskog saveza Srbije

1. SADRŽAJ

1. SADRŽAJ	2
2. OPŠTE ODREDBE	3
3. ORGANIZACIJA GSS	4
3.1 OBAVEŠTAJNE TAČKE	4
3.2 STANICA GSS	4
3.3 KOMISIJA GSS I NAČELNIK GSS PSS	6
3.3.1 NAČELNIK GSS PSS	6
3.3.2 KOMISIJA GSS PSS	6
3.4 ZBOR DELEGATA GSS	7
4. ČLANSTVO GSS	9
4.1 OPŠTE ODREDBE	9
4.2 ZVANJA I NAČIN NJIHOVOG STICANJA	9
5. ORGANIZACIJA SPASILAČKIH AKCIJA	14
6. IMOVINA	15
6.1 IZVOR I UPOTREBA FINANSIJSKIH SREDSTAVA	15
7. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	16

2. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Gorska služba spasavanja Planinarskog saveza Srbije (u daljem tekstu GSS PSS) je dobrovoljna služba javnog karaktera.

Član 2

GSS PSS je specijalizovana služba u okviru Planinarskog saveza Srbije.

Član 3

Osnovni ciljevi i zadaci GSS PSS su:

- spasavanje i pružanje prve pomoći unesrećenima u planinama,
- sprečavanje nesreća u planinama,
- spasavanje i pružanje prve pomoći i u drugim slučajevima kod kojih pri spasavanju, pružanju pomoći i zaštiti imovine treba primenjivati posebno stručno znanje i upotrebiti tehničku opremu za spasavanje u planinama.

Osim osnovnih, GSS PSS ima još i zadatak da štiti prirodu, planinarske i ostale objekte, kojima se služe ljudi u planinama.

Član 4

Službeni znak GSS PSS ima oblik kruga u kojem se na belom polju nalazi crveni krst sa stilizovanim runolistom u sredini, okružen plavim prstenom unutar kojeg je ispisan natpis zlatnim slovima: GORSKA SLUŽBA SPASAVANJA PSS.

GSS PSS može upotrebljavati i druge, neslužbene oznake, propisane Pravilnikom o obeležjima, koji donosi Komisija za GSS.

GSS PSS ima pečat kružnog oblika koji ima 18 mm u prečniku, sa krstom u čijem se središtu nalazi stilizovani runolist a po obodu je ispisan natpis GORSKA SLUŽBA SPASAVANJA PSS.

Član 5

GSS PSS brine da su planinarski domovi i stanice, s obzirom na značaj, položaj i ugroženost, opskrbljeni sa potrebnom spasilačkom opremom i medicinskim materijalom za prvu pomoć i sredstvima veze.

Član 6

U svom radu GSS PSS saradjuje sa republičkim i opštinskim upravnim organima, Ministarstvom za Unutrašnje Poslove, sa štabovima i jedinicama civilne zaštite i Vojske Jugoslavije, Crvenim krstom, zdravstvenim ustanovama i svim drugim zainteresovanim stranama. Preko svojih predstavnika GSS PSS saradjuje u Koordinacionoj komisiji Gorske službe spasavanja Planinarskog saveza Jugoslavije. GSS PSS takodje saradjuje i uskladjuje svoj rad sa Medjunarodnom organizacijom za alpsko spasavanje (IK-AR).

3. ORGANIZACIJA GSS

Član 7

Oblici delovanja GSS su:

1. Obaveštajne tačke
2. Stanice GSS
3. Komisja GSS
4. Zbor delegata

3.1 OBAVEŠTAJNE TAČKE

Član 8

Obaveštajne tačke organizuje, uređuje i izdržava GSS. Svi postojeći i opremljeni planinarski objekti moraju biti obaveštajne tačke. Osim ovih objekata, obaveštajne tačke mogu biti i svi drugi ugostiteljski objekti van naseljenih mesta, zatim stanice milicije, seoska domaćinstva u planinama i ostali objekti prikladni za tu svrhu. Obaveštajna tačka mora biti vidno označena znakom za obaveštajnu tačku i mora imati svu potrebnu i neophodnu opremu i pribor za spašavanje i prvu pomoć.

Član 9

Osobe, koje vrše obaveštavanje (obaveštajci), su po pravilu, domaćini planinarskih domova, a to mogu biti i druge osobe sa kojima se dogovori Stanica GSS.

Njihova je dužnost da u slučaju nesreće, u granicama mogućnosti i sigurnosti priskoče u pomoć i da pismeno, ili na bilo koji drugi način obaveste o nesreći nadležnu podružnu stanicu GSS i organe MUP, po usmenom i pismenom uputstvu.

Obaveštajci na obaveštajnim tačkama, po pravilu, vrše tu dužnost dobrovoljno i besplatno.

Član 10

Pravo na korišćenje opreme, sanitetskog i drugog materijala iz Obaveštajne tačke imaju samo spasioci, i to samo ako su u akciji spašavanja. Za opremu, sanitetski i drugi materijal na Obaveštajnoj tački, kada nije u upotrebi, odgovara obaveštajac ili druga zadužena osoba.

3.2 STANICA GSS

Član 11

Osnovne operativne jedinice GSS PSS su Stanice GSS. One se organizuju po teritorijalnom principu. Na istoj teritoriji ne može biti više od jedne Stanice GSS. Stanice GSS saradjuju međusobno. One su u svom radu i ispunjavanju spasilačkih dužnosti samostalne, a moraju delovati u tesnoj vezi sa planinarskim društvima i odsecima.

Član 12

Stanica GSS je po pravilu administrativno vezana za jednu planinarsku organizaciju, čije je sedište na području teritorijalnog delovanja Stanice. Stanica GSS može biti administrativno i samostalna organizacija, ako se za to ukaže potreba i ako na taj način može efikasnije obavljati svoju delatnost. O tome donosi odluku Zbor delegata na predlog te Stanice. Stanica koja je samostalna organizacija ima svojstvo pravnog lica.

Član 13

Stanicu GSS u okviru Planinarskog društva i za područje delovanja više društava, osniva i raspušta Komisija za GSS PSS. Ako je Stanica osnovana za područje više Planinarskih društava, onda se sporazumno može odrediti društvo za koje je Stanica vezana. Ako se upravni odbori Planinarskih društava ne slažu sa osnivanjem ili raspuštanjem Stanice, konačnu odluku donosi Zbor delegata GSS.

Član 14

Stanice GSS organizuju spasilačke i druge akcije za pomoć ugroženima, osnivaju Obaveštajne tačke, pregledaju i nadziru spasilačku i drugu opremu kao i kućne apoteke planinarskih objekata. Kućne apoteke opremaju Uprave planinarskih objekata, na osnovu propisa koji donosi Komisija GSS, u skladu sa svim važećim sanitarnim i drugim propisima.

Član 15

Stanica GSS je dužna da:

- sprečava nesreće u planinama svojim učesćem u akcijama, obrazovnim delatnostima i postupcima, upozorenjima i propagandom;
- sastavlja i vodi spasilačke ekipe i ekspedicije;
- u slučaju teže nesreće odmah obavesti Komisiju za GSS i zahteva pomoć one Stanice GSS koja može da pruži najefikasniju i najbržu pomoć (najbliže, tehnički najopremljenije i najobučnije, i sl.);
- u okviru spasilačke akcije odmah preda izveštaj Komisiji za GSS o načinu, toku i ishodu spašavanja, sa predlogom za naknadu troškova svim učesnicima;
- brine da je stanica GSS opremljena svim priborom, opremom i sanitetskim materijalom za spašavanje, da je ona dobro čuvana i uvek spremna za akciju, da se upotrebljava isključivo za spasilačke akcije i obrazovanje kadrova i da se o njoj vodi evidencija o broju i stanju;
- brine da je oprema upotrebljavana u akciji pregledana, dopunjena i vraćena na mesto sa izveštajem o utrošku;
- nadgleda na svom području planinarske puteve i objekte i Obaveštajne tačke.

Član 16

Stanicu GSS čine Članovi, Načelnništvo i Načelnik Stanice. Članstvo GSS propisano je Članovima 31 do 36. Radom stanice rukovodi Načelnik te stanice, te posredno i Načelnništvo. Načelnik ima naredbodavnu funkciju, mora biti u rangi spasioca i višem, a za svoj rad odgovara Članstvu Stanice, Načelniku Komisije za GSS PSS i Zboru delegata. Načelnništvo čine sekretar i pet članova.

Načelnništvo i Načelnika biraju Članovi Stanice glasanjem na jednoj od godišnjih skupština Stanice, na rok od 2 (dve) godine. Za ove funkcije postoji mogućnost reizbora.

Pored članova Stanice, u akcijama spašavanja mogu učestvovati i druge osobe, na poziv i uz odobrenje vodje akcije spašavanja. Te osobe imaju ista prava i obaveze kao i Članovi Stanice dok traje akcija spašavanja.

Član 17

Stanica GSS se registruje u nadležnim organima Uprave i Ministarstvu unutrašnjih poslova, sa svim neophodnim podacima.

Član 18

Stanica GSS i njeno rukovodstvo radi u skladu sa ovim Pravilnikom, smernicama i uputstvima Načelnika GSS PSS i Komisije za GSS PSS, te Statutom PSS i odredbama važećeg Zakona Republike Srbije i SR Jugoslavije, koje se odnose na delatnost spasavanja ljudskih života u različitim uslovima.

3.3 KOMISIJA GSS I NAČELNIK GSS PSS

3.3.1 NAČELNIK GSS PSS

Član 19

Načelnik GSS PSS je predsednik Komisije GSS PSS (u daljem tekstu Komisija), član je Upravnog odbora, a imenuje ga Skupština na osnovu izbora Zbora delegata GSS PSS. U izuzetnim situacijama bira ga Upravni odbor PSS. Načelnik GSS PSS mora da ima zvanje spasioca ili više. Načelnik neposredno rukovodi radom GSS PSS, a ima naredbodavnu funkciju, u okviru ovlašćenja koja su mu data u okviru ovog Pravilnika.

Član 20

Dužnosti Načelnika GSS PSS su:

- da izvršava odluke i zaključke Skupštine, Upravnog odbora i Komisije;
- vrhovni je naredbodavac u akcijama koje preduzima i organizuje GSS PSS;
- naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana, Fonda GSS PSS i finansijskog plana Komisije;
- vodi brigu o osiguranju članova GSS PSS kod specijalizovanih ustanova za slučaj povreda i unesrećavanja tokom akcija spasavanja;
- obustavlja sve odluke i zaključke za koje smatra da nisu u skladu sa ovim Pravilnikom i drugim propisima i vraća ih na ponovno razmatranje. O tome podnosi izveštaj Upravnom odboru PSS;
- vrši i ostale poslove koji su mu ovim Pravilnikom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Član 21

Načelnik GSS PSS odgovoran je za svoj rad i rezultate rada Zboru delegata i Upravnom odboru i o tome podnosi izveštaje.

Načelnik GSS PSS je član Koordinacione komisije GSS PSJ i zastupa interese GSS PSS gde god se za to ukaže prilika. Načelnik može da privremeno prenese svoja ovlašćenja na druge članove Komisije.

3.3.2 KOMISIJA GSS PSS

Član 22

Komisija je stručno i izvršno telo PSS za ostvarivanje specijalizovanih delatnosti u svojoj nadležnosti. Komisija:

- povezuje, uskladjuje i usmerava delovanje Stanica GSS;
- aktivira Stanice i nadzire njihov rad;
- donosi odluku o osnivanju i gašenju Stanica na osnovu Pravilnika i smernica Zbora delegata;
- izrađuje predlog finansijskog plana Komisije i Fonda GSS PSS i podnosi ga Zboru delegata na usvajanje;
- raspisuje i organizuje polaganja ispita za zvanja u skladu sa ovim Pravilnikom;
- na osnovu izveštaja, verifikuje tečajeve koje izvođe pojedine Stanice i na osnovu toga dodelje zvanja;
- organizuje i sprovodi Republičke tečajeve GSS;
- predlaže Zboru delegata članove za dodelu priznanja;
- na osnovu izveštaja Stanica, procenjuje aktivnost pojedinih Stanica i njihovih članova i na osnovu toga daje Licencu za rad;
- brine za stručno vaspitanje i usavršavanje članstva i zato organizuje predavanja, tečajeve i praktične vežbe;
- brine da su sve Stanice i Obaveštajne tačke primerno opremljene i uvek spremne za akciju;
- registruje i analizira nesreće i nezgode u kojima je intervenisala GSS;
- izdaje stručne i propagandne publikacije;
- brine o saradnji sa predstavnicima drugih komisija i specijalizovanih delatnosti;
- ostvaruje i druge posebne dužnosti u skladu sa Pravilnikom i drugim propisima.

Komisija održava sastanke na kojima mora prisustvovati više od polovine Članova i na njima vodi zapisnik.

Član 23

Komisiju, pored Načelnika GSS PSS, čine Načelnik najbliže stanice GSS i 3 (tri) člana, sa zvanjem Spasioca i višem. Članovi Komisije su ujedno i predsednici Potkomisija:

- za obrazovanje;
- za medicinu;
- za opremu;
- tehnička pitanja i kadrove.

Predsednik Potkomisije može raditi samostalno ili u svoj rad uključiti druge članove GSS, po odobrenju Načelnika GSS PSS. O svom radu izveštava i odgovara Komisiji.

Komisija i Potkomisije mogu u svom radu koristiti usluge i drugih stručnjaka. Potkomisije obavljaju zadatke za koje ih ovlasti Komisija. Delovanje Potkomisija se može urediti posebnim pravilnikom, koji usvaja Komisija.

Član 24

Komisija radi kolektivno i o svim pitanjima odlučuje usaglašavanjem na sastancima. Rukovodi se smernicama i zaključcima Zbora delegata.

Član 25

Sedište Komisije je u sedištu PSS, ako Skupština PSS ne odluči drugačije.

Član 26

Ukoliko član Komisije odstupi ili na drugi način prestane sa radom u Komisiji, drugi član, koji je iz iste Stanice kao i prethodni, se uključuje u rad.

Član 27

Ako se Komisiji iskaže nepoverenje od strane Zbora delegata ili većine Stanica, Komisija mora da odstupi. U tom slučaju Upravni odbor PSS, do izbora nove Komisije u saglasnosti sa Pravilnikom, naimenuje privremenu Komisija od 3 (tri) člana.

Član 28

Stanica GSS organizaciono je podređena Komisiji, te je dužna redovno dostavljati Komisiji izveštaje o radu i akcijama, kao i ostale podatke, najmanje 2 (dva) puta godišnje. Izveštaje o akcijama i spasavanjima, Stanica GSS je dužna dostaviti odmah po završetku istih, a najkasnije 7 (sedam) dana od njihovog završetka, i to ako nije hitno potreban.

3.4 ZBOR DELEGATA GSS

Član 29

Zbor delegata Stanica GSS (u daljem tekstu Zbor) je najviše telo GSS PSS.

Zbor se sastaje najmanje jednom godišnje, a saziva ga Načelnik GSS PSS, na osnovu zaključaka Komisije ili na osnovu zahteva 1/3 (trećina) Stanica, u kom slučaju se mora sazvati u roku od 14 (četnaest) dana.

Zbor utvrđuje glavne smernice rada i razvoja GSS PSS kao i potrebe osnivanja novih Stanica, a posebno:

- donosi poslovničke i upute;
- razmatra predlog finansijskog plana Komisije, Fonda GSS PSS i godišnji plan rada;
- raspravlja i usvaja izveštaj o radu Komisije i stručnih Potkomisija;
- bira Načelnika GSS PSS, koji se imenuje na sastanku Skupštine PSS;
- razmatra i dodeljuje priznaja na osnovu predloga Komisije.

Sastancima Zbora predsedava Načelnik GSS PSS, i na njima se vodi zapisnik.

Član 30

Zbor čine delegati svih Stanica GSS i Načelnik GSS PSS. Broj Članova Zbora iz pojedinih Stanica određuje se po pravilu: na svakih započetih 5 (pet) članova Stanice po jedan delegat.

4. ČLANSTVO GSS

4.1 OPŠTE ODREDBE

Član 31

Član GSS može postati član planinarske organizacije stariji od 18 (osamnaest) godina, koji je telesno i duševno zdrav, bez telesnih mana koje ga mogu ometati u izvršavanju ciljeva i zadataka GSS. Ličnost psihofizički stabilna i kondiciono spremna koja je savladala osnove planinarstva i orijentacije u prostoru i prirodi. Gore navedene kriterijume za kandidate koji žele da pohađaju tečaj za početno zvanje procenjuju i definišu Stanice GSS - organizatori tečaja. U posebnim slučajevima, može se zahtevati nalaz lekarske komisije.

Član 32

GSS čine Članovi i rezervni sastav. Članovi GSS su sve osobe bez obzira na zvanje u GSS, koje imaju Licencu za rad za tekuću kalendarsku godinu. Svi članovi koji ne overe zvanje i ne steknu Licencu za rad, prelaze u rezervni sastav. Bez Licence za tekuću godinu zabranjeno je učestvovati u radu Stanica, izuzev, izuzetno, po pozivu Načelnika Stanice. Licenca se izdaje od strane Komisije na osnovu spiska članova, koji Stanice GSS pošalju za svaku godinu posebno, kojim potvrđuju važnost članstva u Planinarskom društvu i sve ostale navode, a za tekuću godinu.

Član 33

Prelaskom u rezervni sastav, dok traje pripadnost tom sastavu, gube se prava članova, dok dužnosti ostaju iste.

Član 34

Dužnosti članova i rezervnog sastava GSS PSS proizilaze iz ciljeva i zadataka GSS PSS. Svi članovi i pripadnici rezervnog sastava moraju da se odazovu pozivu Načelnika i Načelnništva Stanice GSS za učešće u akcijama, radu u GSS, kao i neposrednom pozivu za pomoć u slučaju nesreće.

Član 35

Prava članova GSS su:

- da nose zvanična obeležja GSS;
- da koriste povlastice koje im daju Planinarske i druge organizacije u zemlji i inostranstvu;
- da primaju naknadu troškova i naknadu izgubljene zarade tokom intervencije ili akcija GSS, kao i naknadu za upotrebljenu opremu;
- posebno pravo svih članova, osim članova sa zvanjem "Spasilac na uredjenim smučarskim terenima" je da biraju i budu birani u organe GSS i da učestvuju u donošenju odluka GSS PSS.

4.2 ZVANJA I NAČIN NJIHOVOG STICANJA

Član 36

Zvanja u GSS su:

1. Spasilac na uredjenim smučarskim terenima
2. Spasilac - pripravnik
3. Spasilac
4. Republički instruktor
5. Zaslužni član

Polaganje ispita za sticanje zvanja vrši se na osnovu programa koji daje Komisija, koja takodje organizuje i izvodi taj ispit (osim za zvanja "Spasilac na uredjenim smučarskim terenima" i "Zaslužni član"). U okviru svih zvanja (osim dva izdvojena) spasioci se mogu specijalizovati za izvršavanje specijalizovanih delatnosti, na osnovu Člana 43 Statuta PSS.

Član 37

Tečajac je osoba koja je zadovoljila sve uslove iz Člana 31 ovog Pravilnika i pohađa tečaj za početno zvanje GSS. Ovaj tečaj mogu organizovati samostalno Stanice GSS, prema svom planu. Ovaj tečaj može da organizuje i vodi samo član GSS sa zvanjem Republičkog instruktora, ili osoba koja je u procesu sticanja tog zvanja. Predavanja i ispite iz medicine neophodno izvodi bar jedan lekar GSS sa stažom. Na kraju tečaja Stanica i rukovodilac tečaja organizuju ispit koji mora da obuhvati:

- ispit iz oblasti planinarstva i orijentacije;
- ispit iz medicine;
- ispit iz tehnike (tehnike spasavanja, osnova alpinističke i speleološke tehnike);
- kondicioni test.

Kriterijume za polaganje ovih ispita donosi rukovodstvo tečaja, koje ima sledeći sastav:

- Rukovodilac tečaja - minimalno zvanje Republički instruktor GSS-a.
- Tehničko lice - minimalno zvanje spasilac-pripravnik
- Izvršni rukovodioc za tehniku - minimalno zvanje spasilac
- Izvršni rukovodioc za medicinu - profesija lekar, sa stažom.

Ispit ima dve ocene: *prošao* i *nije prošao*.

Rezultate tečaja i ispita, rukovodilac tečaja prijavljuje u pismenoj formi Komisiji za GSS PSS u roku od 10 (deset) dana po završetku tečaja. Za izvedbu, pohađanje i rezultate tečaja, rukovodioc tečaja odgovara direktno Komisiji.

Član 38

"Spasilac na uredjenim smučarskim terenima" postaje osoba koja je pohađala tečaj (tečajac) ako položi ispit iz prethodnog Člana, ako aktivno učestvuje u radu Stanice - organizatora tečaja u roku od jedne kalendarske godine i ako položi ispit iz skijanja koji organizuje član te Stanice GSS sa zvanjem instruktora skijanja PSS. Ukoliko ne postoji takav član, Stanica je dužna da zatraži pomoć Komisije.

Predlog za promociju u zvanje "Spasilac na uredjenim smučarskim terenima" daje Načelnništvo Stanice - organizatora tečaja.

Komisija razmatra i usvaja predlog Načelnništva Stanice i promovise zvanja i na taj način osoba postaje Član GSS PSS sa pravima i obavezama iz Članova 34 i 35 ovog Pravilnika.

Član sa ovim zvanjem dobija knjižicu ali nema pravo na značku i dužan je da obnavlja licencu za rad svake godine, po Članu 45 ovog Pravilnika.

Član 39

"Spasilac-pripravnik" postaje Član koji je u zvanju "Spasilac na uredjenim smučarskim terenima" proveo najmanje dve godine i ima završen jedan od specijalizovanih tečajeva za pripravnike (speleološki ili alpinistički, letnji ili zimski). Ovo zvanje može dobiti i osoba koja ne skija, ali je završila i položila tečaj za zvanje "Spasioca na uredjenim smučarskim terenima" (bez znanja skijanja i prava na rad na smučarskim terenima u toku zimske sezone), provela najmanje dve godine u aktivnom radu Stanice - organizatora tečaja i završila jedan od specijalizovanih tečajeva za pripravnike (speleološki ili alpinistički, letnji ili zimski). U tom periodu kandidat za zvanje "Spasilac-pripravnik" je dužan da završi po jedan letnji ili zimski tečaj GSS i da pohađa treninge i ostale tečajeve Stanica GSS ili Komisije.

Posle isteka perioda od dve godine i ispunjenju gore navedenih uslova, Načelnništvo po svom izboru upućuje određene Članove da polažu ispit za zvanje "Spasilac pripravnik".

Ispit naredjuje Komisija, a sprovodi ga ispitni odbor verifikovan od strane Komisije. Ispit se sastoji od istih elemenata kao i ispit iz Člana 37.

Kriterijume za polaganje ovog ispita donosi komisija za svaku kalendarsku godinu posebno.

Ispit ima samo dva rezultata: *prošao* i *nije prošao*.

O rezultatu ispita ispitni odbor pismeno izveštava Komisiju u roku od 10 (deset) dana, koja na osnovu toga promovise kandidate za zvanje "Spasilac-pripravnik".

Članovi sa ovim zvanjem imaju puna prava i dužnosti, imaju pravo na knjižicu i značku, a dužni su da obnavljaju Licencu za rad svake godine.

Izuzetno, u ovu kategoriju mogu biti promovisani i članovi sa višim zvanjima specijalizovanih odseka pod određenim uslovima koje propisuje Komisija, pri čemu je obavezno položiti ispit iz medicine pred komisijom članova lekara GSS koja je verifikovana od strane Komisije. Ovi članovi su dužni da se aktivno uključe u rad Stanica GSS i imaju sva prava i obaveze u smislu Članova 34 i 35. U protivnom, članstvo im može biti oduzeto na osnovu mišljenja Komisije, i oni ne mogu više na ovaj način da steknu pravo na članstvo u GSS.

Član 40

"Spasilac" postaje član sa zvanjem "Spasilac pripravnik" koji je u tom zvanju proveo najmanje 2 (dve) godine, u tom periodu završio oba specijalistička tečaja (speleološki i alpinistički, letnji i zimski), letnji i zimski tečaj GSS i na osnovu mišljenja Načelnništva matične Stanice upućeni na polaganje ispita za Spasioca. Ovi kandidati ne smeju imati pauze u svom celokupnom radu u GSS.

Ispit za Spasioca organizuje Komisija. On se sastoji iz dva dela. Prvi deo obuhvata:

- ispit iz medicine - mora da ga izvodi lekar sa stažom;
- ispit iz tehnike - mora da ga izvodi Član GSS sa zvanjem Republički instruktor, ili višem;
- ispit iz kondicije.

Drugi deo obuhvata polaganje na odgovarajućem terenu, speleološkim i alpinističkim objektima, u trajanju najmanje tri puna dana.

Na osnovu mišljenja i procene Komisije, a po izveštaju pojedinih Članova ispitnog odbora, kandidat se promovise u zvanje "Spasilac".

Član GSS sa ovim zvanjem dužan je da dvogodišnje obnavlja Licencu za rad.

Izuzetno, u ovu kategoriju mogu biti promovisani i članovi sa instruktorskim zvanjem jednog od specijalizovanih odseka (alpinistički ili speleološki) a koji imaju i početni tečaj drugog specijalizovanog odseka, pri čemu moraju da završe letnji i zimski tečaj GSS i da polože ispit pred komisijom lekara GSS, verifikovanom od strane Komisije, a pri ostalim uslovima koje propisuje Komisija. Ovi članovi su dužni da se aktivno uključe u rad Stanica GSS i imaju sva prava i obaveze u smislu Članova 34 i 35. U protivnom, članstvo im može biti oduzeto na osnovu mišljenja Komisije, i oni ne mogu više na ovaj način da steknu pravo na članstvo u GSS.

Član 41

"Republički instruktor GSS" može da postane Član GSS pod sledećim uslovima:

- da je proveo u zvanju "Spasioca" najmanje dve godine;
- da nije imao prekida u svom celokupnom radu u GSS;
- da ima izražene organizacione i pedagoške sposobnosti;
- da je na poziv Rukovodioca učestvovao u izvođenju nižih tečajeva;
- da je njegova kandidatura, predložena od strane Načelnništva, usvojena od strane Komisije;
- da pohađa tečaj za instruktore GSS, koji organizuje Komisija;
- da položi ispit koji organizuje i izvodi Komisija;
- da je aktivan terenski skijaš.

Proces sticanja zvanja Republičkog instruktora ne može biti kraći od godinu dana.

Član 42

Dužnosti Republičkog instruktora GSS su sledeće:

- da na teritoriji matične Stanice organizuje i rukovodi vežbama, tečajevima u svojoj nadležnosti i po naredbi Komisije, seminarima i stručnim predavanjima;
- da učestvuje na zborovima, seminarima i predavanjima, koje za instruktore organizuje Potkomisija za obrazovanje Komisije GSS PSS;
- da na zahtev Komisije GSS PSS učestvuje u stručnim komisijama pri izvođenju republičkih i saveznih obrazovnih akcija;
- da se stalno osposobljava i održava nivo stečenog znanja, upoznaje sa novinama iz oblasti GSS i celokupne materije Planinarstva i brine za obrazovanje i napredak nastavne materije;
- da obnavlja Licencu za rad jednom u tri godine.

Član 43

Republički instruktor, koji neuredno prenosi stečeno znanje ili ne ispunjava preuzete ili naložene obaveze, gubi zvanje, bez prava na ponovnu promociju.

O tome odluku donosi Komisija GSS PSS.

Član 44

"Zaslužni član" postaje član sa zvanjem "Spasilac" i višim, koji je 25 (dvadesetpet) godina delovao u okviru GSS i u toku svog rada imao posebne zasluge za razvoj GSS, i da je nosilac Počasnog znaka GSS. Izuzetno, Zaslužni član GSS može postati i Spasilac koji je aktivno delovao najmanje 15 (petnaest) godina a postaje trajno nesposoban za obavljanje spasilačkih delatnosti. Predlog za dodelu zvanja Zaslužni član daje natična Stanica GSS, Komisija razmatra opravdanosti predloga, zvanje dodeljuje Zbor delegata a uručuje se na sastanku Skupštine PSS.

Član 45

Svi članovi GSS PSS obavezni su da overavaju Licencu za rad, prema svom zvanju. Ukoliko nemaju overenu Licencu za rad za tekuću godinu, prelaze u rezervni sastav. Pri tome gube sva prava Članova, dok im dužnosti ostaju iste. Pri polaganju i obezbeđenju Licence, ponovo se vraćaju u Članstvo. Polaganje za Licencu za sva zvanja, osim zvanja Republički instruktor i Zaslužni član, se vrši pred Republičkim instruktorima koje odredi Načelnik svake od Stanica GSS. Ispit se sastoji od istih delova, ima iste kriterijume i polaže se na isti način kao i ispit za sticanje određenog zvanja.

Član 46

Rezultate ispita iz Člana 45 Republički instruktor dostavlja u pismenoj formi Komisiji GSS PSS 7 (sedam) dana po završetku ispita, koja na osnovu toga izdaje odgovarajuću Licencu za rad.

Ispitni Instruktor je direktno odgovoran Komisiji za svoje postupke i procene i može biti isključen iz članstva GSS na osnovu odluke Komisije ako se ustanovi bilo kakva zloupotreba njegovog položaja i zvanja.

U tom slučaju, sve Licence koje su dodeljene na osnovu predloga isključenog instruktora za prethodne dve godine obavezno se ukidaju i podležu ponovnom polaganju, a zvanja za koja je on dao predlog ili je učestvovao u izdavanju predloga se revidiraju na način na koji to zahteva Komisija.

Član 47

Polaganje za produženje Licence za rad Republičkih instruktora odvija se pod direktnom kontrolom Komisije, na zajedničkoj vežbi svih Republičkih instruktora. Oni su dužni da prisustvuju bar jednoj ovakvoj vežbi u toku poslednje godine pre datuma isteka Licence.

Član 48

Za 20 (dvadeset) ili više godina neprekidnog i uzornog rada u GSS, Član GSS prima, na predlog Komisije, Počasni znak GSS.

Počasni znak dodeljuje Zbor delegata, a Članu se uručuje na Skupštini PSS.

Član 49

Članstvo u GSS prestaje:

- dobrovoljnim izlaskom
- brisanjem iz članstva usled neaktivnosti, ukoliko član GSS nema Licencu za rad neprekidno u toku 4 (četiri) godine
- za slučaj gubitka bilo kojeg od uslova iz ovog Pravilnika
- za slučaj povrede ovog Pravilnika

Odluku za isključenje donosi Komisija GSS PSS, samoinicijativno ili na osnovu zahteva Stanice GSS

Žalba na odluku Komisije se može uputiti na Zbor delegata GSS PSS.

Član 50

Za disciplinske i druge prekršaje, koje su izvršili, ili se opravdano sumnja da su ih izvršili članovi GSS, a ti prekršaji povlače kaznu isključenja iz Članstva GSS, Stanica kojoj prekršioc pripada dužna je u roku od 7 (sedam) dana da obavesti Komisiju GSS PSS, a Komisija u roku od 7 (sedam) dana da donese odluku.

Na odluku Komisije, prekršilac ima pravo žalbe Zboru delegata.

U specifičnim slučajevima prekršaj može da se tretira i po Članovima KZ Republike Srbije, o čemu se vodi poseban postupak o krivičnoj odgovornosti.

O ostalim prekršajima i merama koje se za njih izriču, odlučuje Stanica GSS kojoj prekršioc pripada.

Član 51

Svaki član GSS mora se po dolasku u planinski masiv javiti obaveštajcu na Obaveštajnoj tački, nastojniku planinarskog objekta i/ili članu Stanice GSS na čijoj se teritoriji nalazi, zajedno sa podacima o pravcu kretanja i vremenu zadržavanja. Ukoliko u planinarskom objektu postoji knjiga GSS, član mora da upiše svoje ime, broj, smer putovanja i vreme zadržavanja.

5. ORGANIZACIJA SPASILAČKIH AKCIJA

Član 52

Po prijemu poziva za pomoć Načelnik Stanice GSS ili Član Stanice koji ga zamjenjuje sastavlja spasilačku ekipu. On bira dovoljan broj Članova GSS i priprema opremu. Kod velikih nesreća ili kad postoji potreba za učesćem velikog broja spasilaca u akciji, Načelnik može u ekipu uključiti i ljude koji nisu članovi GSS, a koji za vreme trajanja akcije imaju ista prava i dužnosti kao i svi članovi GSS.

Kada je mesto nesreće locirano i kada postoji verovatnoća da je unesrećeni još živ, Načelnik Stanice mora odmah početi akciju spasavanja, a po potrebi zatražiti od organa MUP i Vojske Jugoslavije saradnju, sa svom njihovom tehničkom opremom.

Ako je ekipa spasilaca u toj Stanici GSS mala, Načelnik stanice ima pravo da zatraži i dobije pomoć od drugih Stanica ili od Komisije.

Spasilačka ekipa prebacuje unesrećenog do prve dežurne lekarske ustanove, gde se unesrećenom mora pružiti lekarska nega i pomoć i dalji transport.

Član 53

Načelnik stanice koji sastavlja i/ili vodi spasilačku ekipu obavezno odlučuje o svemu. Spasilačka ekipa može i pre početka akcije da odabere vodju spasilačke akcije. Od tog trenutka svi spasioci se moraju pokoravati naredbama i zahtevima vodje akcije i to bez pogovora, bilo da su članovi iste Stanice GSS kao i vodja akcije ili nisu uopšte članovi GSS. Vodja akcije je pored spasilaca - članova ekipe odgovoran i za celokupnu organizaciju i tok spasilačke akcije.

Član 54

Svaki smrtni slučaj vodja akcije prijavljuje MUP-u i daje predlog za obdukciju.

Ličnu imovinu unesrećenog štiti spasilačka ekipa.

O svakoj spasilačkoj akciji (bilo da je uspešna, neuspešna ili je bila lažna uzbuna), vodja akcije mora u pismenoj formi izvestiti Komisiju GSS PSS u što je moguće kraćem vremenu.

Član 55

Član GSS koji je u blizini ili na mestu nesreće, dužan je da odmah organizuje spasavanje i prvu pomoć unesrećenima. Član GSS koji to ne uradi, ili bez ikakvih osnova odbije saradnju u spasilačkoj akciji na bilo koji način i član GSS koji se ne pokorava naredbama i zahtevima vodje akcije, predaje se disciplinskim organima.

Član 56

Komisija za GSS dužna je da na osnovu plana i programa rada Komisije Planinarskog Saveza, obaveže svoje članove da učestvuju u obezbeđivanju planinarskih akcija republičkog značaja.

Broj spasilaca određuje se prema složenosti akcije i terena.

Organizator akcije dužan je da obezbedi troškove prevoza spasiocima. Obezbeđenje troškova ishrane zavisi od mogućnosti organizatora.

6. IMOVINA

6.1 IZVOR I UPOTREBA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Član 57

Imovinu GSS PSS sačinjavaju:

- finansijska sredstva
- inventar
- potrošni materijal
- nepokretna imovina

Imovina GSS PSS može se koristiti samo za delatnost i rad GSS PSS a u skladu sa ovim Pravilnikom.

Za imovinu Stanice GSS odgovoran je Načelnik Stanice GSS u okviru Stanice GSS, a Načelnik GSS PSS u okviru Komisije GSS PSS. Oni mogu ovlastiti određene članove GSS da raspolažu ovom imovinom do određenih granica.

Imovinom se može raspolagati samo prema odgovarajućem pravilniku i na način kako je to propisano i regulisano opštim propisima o finansijsko-materijalnom poslovanju.

Član 58

U slučaju gašenja Stanice imovina prelazi u ruke Planinarske organizacije ili društva za koji je Stanica bila vezana, ili pravnim naslednicima.

U slučaju prestanka rada GSS PSS, imovina GSS PSS prelazi u ruke PSS.

Član 59

GSS se finansira iz Fonda za GSS PSS, može da ostvaruje prihod, u cilju pribavljanja sredstava za svoje aktivnosti, shodno Članovima 44 i 49 Statuta PSS, osim putem skupljanja članarine od svojih članova.

GSS PSS ne traži nikakvu nadoknadu direktno od unesrećenog.

Član 60

GSS upotrebljava imovinu isključivo u cilju ispunjavanja svojih ciljeva i zadataka.

Član 61

Pregled finansijsko-materijalnog poslovanja vrše povremeno dva člana Komisije koje imenuje Načelnik GSS. Kod stanica koje su pravna lica, pregled finansijskog poslovanja vrši se u skladu sa Pravilnikom Stanice, koji mora biti u saglasnosti sa ovim Pravilnikom.

Svi koji materijalno ili na drugi način daruju GSS imaju pravo na uvid o upotrebi tih sredstava.

Član 62

Član GSS, prema mogućnostima PSS ili Stanice, dobija za učestvovanje u spasilačkoj ekipi povraćaj svih efektivnih troškova: za put, hranu, gubitak zarade... On se može dati u vidu dnevnica, o čijoj visini i uslovima isplate odlučuje Komisija GSS PSS. Članovi GSS nemaju pravo da zatraže za obavljen posao bilo kakvu nagradu ili platu.

7. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 63

Tumačenje Pravilnika je u nadležnosti Komisije GSS PSS i Upravnog odbora PSS.

Član 64

Na inicijativu organa GSS PSS ili njenih Članova, ako za to postoji opravdana potreba, Komisija donosi predlog izmena i dopuna Pravilnika.

Član 65

Sva akta GSS PSS moraju se doneti i uskladiti sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 3 (tri) meseca od dana objavljivanja. Sve Stanice su dužne da u tom roku izvrše reviziju zvanja svojih Članova i spiskove sa imenima, predlozima za nova zvanja i potrebnim podacima i obrazloženjima dostave Komisiji.

Član 66

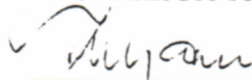
Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

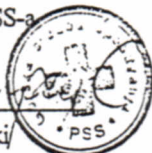
Član 67

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju da važe svi dosadašnji Pravilnici GSS PSS.

Za Komisiju GSS-PSS

Načelnik GSS-PSS-a

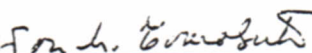

Stadoje Kusicki

Za PSS

Predsednik PSS-a

Dragan Božović

PLANINARSKA SLUŽBA SPASAVANJA
245-94
2.11.19
BEOGRAD
11.11.19